

Woonlab Utrecht – Conceptontwikkeling ‘Vernieuwing van Medezeggenschap’

Spreekt we over vernieuwing van medezeggenschap, dan denken wij aan verjonging van de insprekers. Al snel volgt: “Hoe krijgen gemeente en wooncorporaties meer jonge inwoners van Utrecht op hun inspraakavonden?” Maar zijn inspraakavonden wel van deze tijd? Of benaderen we de jongere doelgroep beter op een andere manier? Hoe pak je dat aan zonder de oudere doelgroepen te verliezen?

Medezeggenschap is geen vrijblijvende activiteit en niet zonder consequenties voor de partijen die om inspraak vragen. Deelt een gemeente of corporatie zeggenschap met bewoners, dan leggen ze ook rekenschap af aan diezelfde bewoners. Met andere woorden: Verlang je tijd en actieve inmenging van je bewoners, dan moet je ook wat doen met hun voorstellen en ideeën. Collectief ‘De Wegtimmeraars’ meent hiervoor precies het product te hebben dat de gemeente en wooncorporaties nodig hebben.

De Wegtimmeraars

Als team wisten we direct dat we wilden werken aan medezeggenschap. Het is een thema met veel ruimte voor vernieuwing. Een thema waar al decennia niet op geïnnoveerd wordt; daar komt nu verandering in.

Duncan Huizinga
Evelien Jansen
Jasper Griepsma
Michiel Prins

Ontwerpproces

Een probleem kent een eigenaar. Rondom medezeggenschap zijn er echter meerdere eigenaren te benoemen. En er zijn vooral veel niet-vervulde behoeften, bij bewoners, bij woningcorporaties en bij gemeente Utrecht.

Wij zijn gestart bij onze doelgroep; de ‘betrokken burgers’.

Mensen die zich inzetten voor een buurt, zich zorgen maken over de wijk, leuke inspirerende ideeën hebben of inspraak willen hebben over wat er in de wijk ontwikkeld wordt.

Om duidelijk te krijgen wie onze doelgroep precies is en wat hun behoeften zijn, kozen wij in eerste instantie voor ‘betrokken jong volwassenen van 21 tot 35 jaar wonend in gemeente Utrecht’.

Wat zijn hun behoeften? Hoe bereik je hen? Hoe zorg je dat zij betrokken zijn?

Ons hele team bestaat uit ‘betrokken jongeren’, ook het netwerk om ons heen valt in deze categorie. Hierdoor vormden wij met ons netwerk een goede pilot-doelgroep. Een van onze kernwaarden is:

‘Inspraak werkt alleen als er daadwerkelijk iets mee gebeurt’

De doelgroep zet zich graag in de wijk en wil meedenken over nieuwe initiatieven. De harde voorwaarde is dat de gemeente en coöperatie daar ook wat mee doen. Ook bij kwalitatieve inventarisatie binnen de doelgroep bleek dat veel mensen dit belangrijk vinden.

Ideegeneratie

Met verschillende brainstormsessies hebben we gekeken naar een aantal vragen;

- Op welke thema’s willen jongeren inspraak hebben?
- Hoe kan jij jouw stem laten horen?

- Wat zijn randvoorwaarden om jouw stem te laten horen? Wat maakt dat jongeren dit überhaupt willen doen?

Vooral deze laatste vraag gaf goede inzichten. Want of de inspraak daadwerkelijk gaat plaats vinden kwam bij ons uit op drie randvoorwaarden.

- **Het gaat in eerste plaats om inspraak dichtbij jezelf, jouw woonomgeving**
 - Side effect: zo leer je elkaar ook nog eens makkelijker kennen
- **Het moet weinig tijd kosten om inspraak te leveren**
 - We hebben al drukke agenda's
- **Er wordt iets mee gedaan!**
 - En daarover vindt ook terugkoppeling plaats

Er zijn twee aspecten die wij hier nog aan toevoegen: participatie en inzicht.

Participatie op ideeën die bewoners zelf inbrengen. Participatie met betrekking tot realisatie van een plan en de durf om de eerste stap te zetten. Een idee is leuk, maar er moet ook een achterban zijn die het plan steunen en gaan uitvoeren.

Inzicht bij de doelgroep met betrekking tot de haalbaarheid van ideeën. Voorbeeld; er komt een voorstel voor ondergrondse afvalcontainers aan de Oude Gracht maar als dit aan de gracht niet te realiseren is, is deze informatie essentieel om te weten.

Ons voorstel

Hoe krijgen jongeren meer inspraak en hoe zorgen wij ervoor dat nieuwe ideeën ook uitgevoerd worden?

Elk jaar stellen de gemeente Utrecht en coöperaties een substantieel bedrag ter beschikking voor leefbaarheid in de wijk. De gemeente organiseert een hoop voor de wijk, maar hoopt ook op actieve burgers die zelf met voorstellen komen. Denk bijvoorbeeld aan een burendag. Ook wil de woningbouw weten wat er speelt in de wijk. Hiervoor worden bewonersavonden georganiseerd. Helaas zijn jongeren vaak niet aanwezig bij deze avonden. Toch zitten jongeren vol goede ideeën en willen zich graag inzetten voor de wijk. Hoe komen de gemeente en coöperaties met de jongeren in contact?

Daarvoor hebben wij een platform ontwikkeld waarbij bewoners hun eigen wijkbudget kunnen besteden. Hierbij kunnen bewoners zelf een project aandragen, en de gemeente of woningbouwcorporaties kunnen dit natuurlijk ook! Het platform is te vergelijken met een crowdfunding-platform. Je pitcht jouw idee door middel van bijvoorbeeld een kort filmpje. Daar kunnen medebewoners op reageren door geld te doneren. Hiermee wordt meteen duidelijk of een nieuw idee breed gedragen wordt door medebewoners.

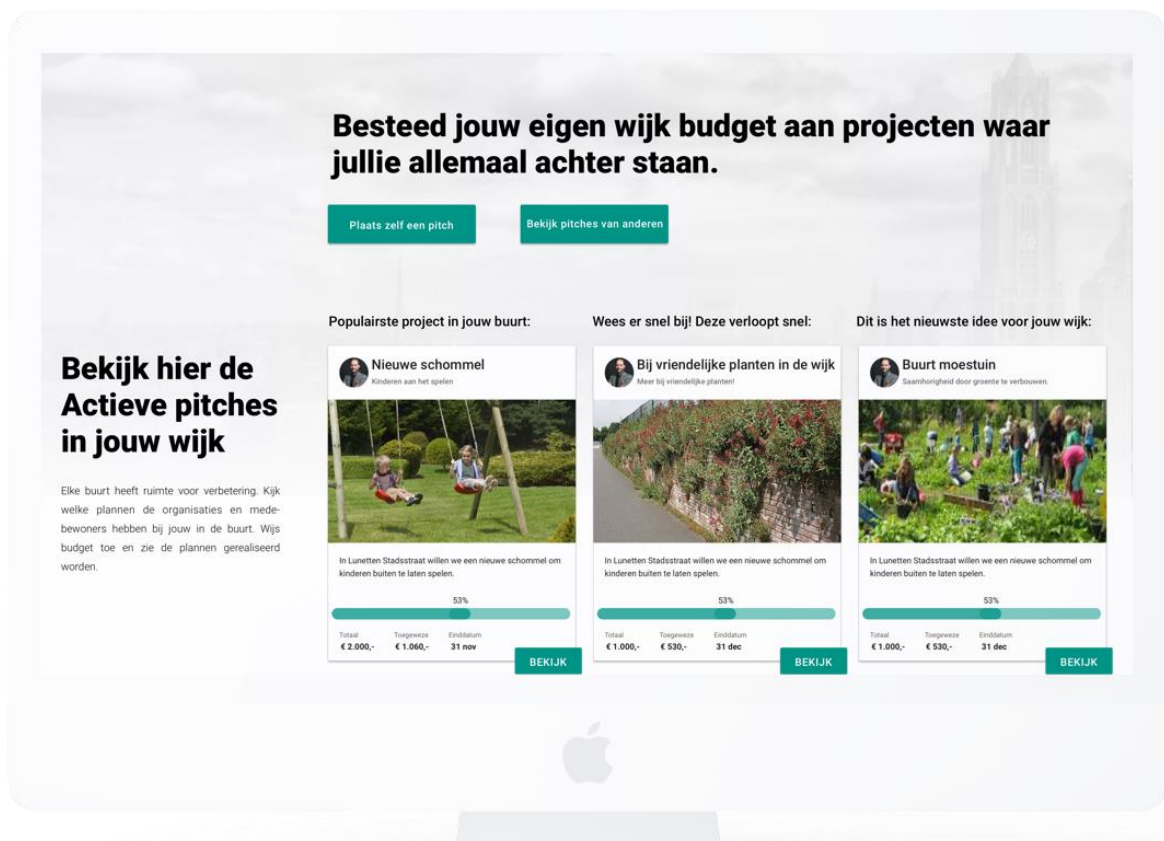
Doneren met geld? Welk geld? Juist! Het geld wat de gemeente ter beschikking stelt voor leefbaarheid in de wijk. Dit platform dient als paraplu voor alle subsidies en kosten die vanuit de gemeente en de woningbouwverenigingen begroot zijn voor wijkverbetering en openbare inrichting. Deze subsidies en kosten worden opgesplitst en verdeeld over alle bewoners. Zo heb je als bewoner een eigen investeringspotje.

Bewoners geven nu zelf aan hoe zij willen dat hun buurt gezelliger, veiliger of leefbaarder kan worden gemaakt. In plaats van dat gemeente Utrecht alle voorstellen doet.

Wij bieden een platform waar bewoners 24/7 hun ideeën kwijt kunnen en inspraak kunnen hebben op ideeën in de wijk. Ze kunnen hun eigen moment kiezen om daar actief in te zijn. Een platform waar inspraak, draagvlak en plezier samenkomen.

- Bewoners kunnen op een laagdrempelige manier hun stem laten horen. Dit zorgt voor een breder draagvlak op de te realiseren wijkverbeteringen.
- Gemeente Utrecht en woningcorporaties krijgen inzicht in wat de bewoners willen en in hoeverre hun eigen ideeën gedragen worden.
- Dit platform heeft door Facebook, Twitter, Whatsapp een groot bereik onder jongeren en kan aangesloten worden op bestaande sites als bijvoorbeeld Indebuurt.

Het platform ziet er als volgt uit

Follow-up

Om dit platform daadwerkelijk te realiseren zijn er nog een aantal stappen nodig. Doormiddel van een testbaar prototype zou geïnventariseerd moeten worden bij de doelgroep of dit platform zodanig in speelt op de behoeften.

In overleg met gemeente Utrecht zal gekeken moeten worden naar de invulling van het Wijkbudget. Wat is hier in mogelijk. Durft de gemeente het aan om de regie enigszins los te laten. Tevens zal er ook gekeken moeten worden naar hoe je om kan gaan met ideeën die binnen een appartementencomplex uitgevoerd gaan worden. Deze ideeën vallen onder het conto van de woningcorporatie. Op zich niets mis mee, alleen van 'wie' is dan het jaarlijkse wijkbudget? Dit zijn vragen die op te lossen zijn, maar waar wel de dialoog over gevoerd moet worden.

Parallel aan dit proces moet de ontwikkeling van het platform verder gaan plaatsvinden. Even belangrijk als de ontwikkeling van het platform, zijn de introductie & positionering hiervan binnen de gemeente.